

חורבן ותלישות

בקיץ 1934 גילה ברל כצנלסון, מי שזוהה בימי המנדט כאידיאולוג המרכזי של תנועת העבודה, כי אחת מתנועות הנוער של תנועת העבודה החליטה להוציא את חניכיה למחנה קיץ ביום תשעה באב. כצנלסון הזועם על התעלמותם של מדריכי התנועה ממשמעותו ההיסטורית והלאומית של היום, הגיב במאמר שפורסם בעיתון "דבר" בי"ד באב תרצ"ד (26.7.1934) תחת הכותרת: "חורבן ותלישות". בדבריו טען ברל כי אסור לנתק את הציונות המתחדשת מהעבר היהודי המפואר וכי כל התנועה הציונית תלויה בהכרה ובהזדהות עם העבר היהודי: "אלמלא ידע ישראל להתאבל במשך דורות על חורבנו ביום הזכרון, בכל חריפות ההרגשה... של מי שאך זה עתה אבדו לו חירותו ומולדתו, לא היו קמים לנו לא הס ולא פינסקר, לא הרצל". עוד כתב כי על הציבור החילוני בארץ לא להתנתק מסמלי העבר, אלא למלא אותם בתוכן חדש: "האומנם אין אנו מסוגלים אלא לחיים תלושים, לתרבות תלושה ולסמלים תלושים". המאמר היכה גלים ביישוב היהודי, ומשמש עד היום כמקור מרכזי בדיונים על אודות בירור זהותה היהודית של מדינת ישראל.